

KÜRESEL GENÇLİK TÜTÜN ARAŞTIRMASI (KGTA) (2003)

- KGTA Türkiye genelinde **61 ilden 202 okulda** eğitim gören toplam **15,957** ilköğretim 7., 8., lise 1 ve hazırlık sınıfı öğrencisi üzerinde 2003 yılında uygulanan bir ankettir.
- Araştırma Dünya Sağlık Örgütü ve Amerika Hastalıkları Kontrol ve Önleme Merkezinin (CDC) teknik ve maddi desteği ile Sağlık Bakanlığı tarafından Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği içerisinde gerçekleştirilmiştir.
- Bu araştırma ile sigara ve diğer tütün ürünlerinin kullanım sıklığının yanı sıra ulaşılabilirlik, pasif etkilenim, bırakma isteği gibi veriler incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre;

A) Yaygınlık:

Öğrencilerin;

- **% 29,3'ü sigara içmeyi denemiştir** (erkek: % 34,9, kız: % 21,5).
- **% 9,1'i halen sigara içmektedir** (erkek: % 11,9, kız: % 5,0).
- Sigarayı deneyenlerin **% 29,5'i** (erkek: % 33,1, kız: % 22,3) sigaraya **10 yaşından önce** başlamıştır.
- Halen sigara içenlerin % 30,3'ü elde sarma sigara içmektedir.
- Halen sigara içenlerin **% 86,6'sı paket sigara** içmektedir.
- Hiç sigara içmemiş olanların **%7,7'si** (erkek: % 9,1, kız: % 5,8) önümüzdeki yıl **sigaraya başlamayı düşündüğünü** belirtmiştir.

B) Ulaşılabilirlik:

- **%23,5'i** (erkek: %18,6; kız: %35,5) evde sigara içtiğini belirtmiştir.
- **%50,4'ü** (erkek: % 53,5; kız: %42,9) **bakkaldan veya marketten sigara almaktadır.**
- **%86,7'si** sigara alırken yaşlarından dolayı sigara satın alamama gibi bir durumla karşılaşmadıklarını belirtmiştir.

C) Pasif etkilenim:

- **%89'u** aynı evde yaşadıkları insanların yanlarında sigara içtiğini belirtmiştir.
- **%91,1'i** halka açık yerlerde sigara dumanına maruz kaldıklarını belirtmiştir.
- Sigara içenlerin % 64,1'i, içmeyenlerin % 91,1'i halka açık yerlerde sigara içilmesinin yasaklanması gerektiğini düşünmektedir.
- **%55,3'i** başkalarının içtiği sigara dumanının kendilerine zararlı olduğunu düşünüyor.
- **%68,8'i babasının, % 39,7'si annesinin evde sigara içtiğini** belirtmiştir.

D) Bırakma:

- **%62,8**'i sigarayı bırakmak istediğini belirtmiştir.
- **%65,1**'i geçen yıl içerisinde sigarayı bırakmaya çalışmıştır.
- **%63**'ü en az bir kez sigarayı bırakma konusunda yardım almıştır.
- %15,9'u sabah uyanır uyanmaz sigara içmek istediğini belirtmiştir.

E) Medya ve Reklâmlar:

- %57,8'i TV'de sigara-karşıtı mesajları, %52,4'ü sigara reklâmlarını gördüklerini belirtmiştir.
- %43,0'ü reklâm panolarında sigara-karşıtı mesajları, %36,6'sı ise sigara reklâmlarını gördüklerini belirtmiştir.
- %44,1'i gazete ve dergilerde sigara-karşıtı mesajları, %31,0'i ise sigara reklâmlarını gördüklerini belirtmiştir.
- %28,9'u üzerinde bir sigara markası logosu bulunan eşyası olduğunu belirtmiştir.
- **%20,1**'i bir tütün firması temsilcisi tarafından kendisine bedava sigara verildiğini belirtmiştir.

F) Okul Müfredatı:

2002–2003 öğretim yılında;

- % 53,2'si sigara içmenin zararlarını öğrendiğini belirtmiştir.
- % 23,5'i kendi yaşitlarının neden sigara içtiğini tartışmıştır.
- % 41,0'i sınıfta sigara kullanımının zararlı etkilerini öğrenmiştir.